

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMACI 15

KARASAL YAŞAM

2024 RAPORU

MEDİPOL
UNV-SURKAM
İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE
İKİZ DÖNÜŞÜM UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

İstanbul Medipol Üniversitesi Yayınları

Sürdürülebilirlik Raporu

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 15
Karasal Yaşam
2024 Raporu

Yazarlar

Rana Atabay Kuşçu
Pınar Elbasan Aydın
Eda Nur Diren
İlayda Teper
Beyza Nur Kılıç
İclal Selvi
Sümeyye Sezer

Yayıncı

İstanbul Medipol Üniversitesi
Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm
Uygulama ve Araştırma Merkezi

Yönetim Adresi

İstanbul Medipol Üniversitesi Kavacık Güney Kampüs
Göztepe Mah. Kavacık, Atatürk Cad. No.40
34810 Beykoz / İSTANBUL

Mizanpaj / Kapak

Beyza Nur Kılıç
İclal Selvi

Basım Tarihi

2025

iÇİNDEKİLER

SKA:15 Karasal Yaşam	5
1.Üniversite Polikası, Stratejik Taahhütler ve Uygulamalar	7
2. Biyoçeşitlilik Çalışmaları ve Araştırmaları	8
3. Operasyonel Önlemler ve Kaynak Yönetimi	9
4. Farkındalık, Eğitim ve Toplumsal Katkı Programları	11
5. Dersler	13

ÖN SÖZ

İstanbul Medipol Üniversitesi, karasal ekosistemlerin korunmasını; biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi, doğal kaynakların dengeli kullanımı ve ekosistem temelli yaklaşımların güçlendirilmesi çerçevesinde ele almaktadır. Bu doğrultuda; Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 15 Karasal Yaşam, üniversitemizin çevresel sürdürülebilirlik anlayışının ve toplumsal sorumluluk yaklaşımının temel başlıklarından biri olarak konumlandırılmaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan **SKA 15 - Karasal Yaşam Raporu**, İstanbul Medipol Üniversitesi'nin kara ekosistemlerinin korunmasına yönelik politika, uygulama, araştırma ve farkındalık çalışmalarını bütüncül bir çerçevede ortaya koymaktadır.

Raporda; sürdürülebilir kampüs yönetimi uygulamaları, arazi kullanımının korunması ve restorasyonu, biyoçeşitlilik çalışmaları, atık yönetimi ve çevresel farkındalık faaliyetleri detaylı biçimde ele alınmaktadır.

Üniversitemiz, ekosistemlerin korunmasını yalnızca çevresel bir sorumluluk alanı olarak değil; eğitim, araştırma ve toplumsal katkı boyutlarıyla desteklenen çok katmanlı bir süreç olarak değerlendirmektedir. Bu doğrultuda geliştirilen çalışmalar, doğal yaşam alanlarının korunmasına katkı sunarken; öğrenciler ve paydaşlar nezdinde çevre bilinci ve sürdürülebilirlik kültürünün güçlendirilmesini hedeflemektedir.

Elde edilen ilerlemelerin, üniversitemizde karasal yaşamın korunması ve ekosistemlerin sürdürülebilir yönetimi hedefi doğrultusunda yürütülen tüm çalışmaların ortak emeğiyle mümkün olduğunu biliyor; raporun hazırlanmasında emeği geçen ve bu çalışmalara katkı sunan başta SURKAM ekibi ve gönüllülerimiz olmak üzere tüm akademik ve idari kadromuza, öğrencilerimize ve paydaşlarımıza içten teşekkür ederiz.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Rana Atabay Kuşçu
İstanbul Medipol Üniversitesi
Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma
Merkezi (SURKAM) Müdürü

SKA 15: Karasal Yaşam

Küresel Durum ve Eğilimler

Sustainable Development Report 2024 verileri, karasal ekosistemlerdeki bozulmanın küresel ölçekte hızlandığını göstermektedir. İklim değişikliği, ormansızlaşma, habitat kaybı, arazi bozulması ve biyolojik çeşitlilikteki azalma, 2030 hedeflerinin büyük kısmının risk altında olduğunu ortaya koymaktadır. SDR 2024'te kullanılan Red List Index göstergesi, türlerin yok olma riskinin birçok bölgede arttığını ve biyoçeşitlilik kayıplarının devam ettiğini göstermektedir. Toprak verimliliğindeki kayıplar, küresel gıda güvenliği ve geçim kaynakları üzerinde doğrudan baskı oluşturmaktadır. Tatlı su ekosistemleri ise nesli tükenme tehdidi altındaki türlerin en hızlı arttığı habitatlar arasındadır.

Alt Hedeflere Göre Küresel Durum

Hedef 15.1 – Karasal ve Tatlı Su Ekosistemlerinin Korunması

Dünya genelindeki kara ve tatlı su ekosistemlerinin yalnızca %17'si koruma altındadır. Mevcut koruma oranları, 2030 hedeflerine ulaşmak için yetersizdir. Orman alanlarının korunması, özellikle tropikal bölgelerde yüksek tehdit altındadır.

Hedef 15.2 – Ormansızlaşmanın Durdurulması ve Ormanların Sürdürülebilir Yönetimi

Ormansızlaşma tüm yavaşlama çabalarına rağmen devam etmektedir. SDR 2024'ün daimi ormansızlaşma (permanent deforestation) göstergesine göre, birçok ülkede orman kaybı kritik düzeyde seyretmektedir. Tropikal yağmur ormanlarındaki kayıplar, tür çeşitliliği ve iklim düzenlemesi üzerinde ağır etkiler yaratmaktadır.

Hedef 15.3 – Arazi Bozulması ile Mücadele

Küresel kara yüzeyinin yaklaşık %20'si bozulmuş arazi niteliğindedir. Toprak erozyonu, çölleşme ve verim kaybı tarımsal üretim kapasitesini düşürmektedir. Mevcut eğilimler, arazi bozulmasını 2030'a kadar tamamen durdurma hedefine ulaşmanın güç olduğunu göstermektedir.

Hedef 15.4 – Dağ Ekosistemlerinin Korunması

Dağ ekosistemleri iklim değişikliğine karşı en kırılgan alanlardan biridir. Küresel dağ buzullarının büyük kısmı hızla erimekte; bu durum tatlı su erişimini tehdit etmektedir. Dağ habitatlarına özgü türler, yaşam alanı kaybı nedeniyle nesli tükenme riskiyle karşı karşıyadır.

Hedef 15.5 – Biyoçeşitlilik Kaybının Azaltılması

Nesli tükenme tehdidi altındaki tür sayısı sürekli artmaktadır. Memeli, kuş, amfibi ve sürüngen türlerinin önemli bir kısmı yok olma riski altındadır. 2024 verileri, küresel tür kayıplarının, ekosistemin kendini yenileme kapasitesini aşan bir hızda ilerlediğini göstermektedir.

Hedef 15.6 – Genetik Kaynakların Adil Paylaşımı

Genetik kaynaklara erişim ve faydaların adil paylaşımına yönelik düzenlemeler ilerleme göstermiş olsa da uygulama ülkeler arasında oldukça heterojendir. Biyoçeşitlilik sözleşmelerine uyumdaki farklar küresel iş birliğini sınırlamaktadır.

Hedef 15.7 – Yasaklanmış Avcılık ve Kaçak Tür Ticaretiyle Mücadele

Yasa dışı yaban hayatı ticareti yılda 7–23 milyar USD değerinde bir pazar oluşturmaktadır. Fil, gergedan, pangolin gibi türlerde kaçak avcılık kritik düzeyde devam etmektedir. Birçok ülkede uygulama ve denetim kapasitesi yetersizdir.

Hedef 15.8 – İstilacı Türlerin Yayılımının Önlenmesi

İstilacı türler pek çok ekosistemde baskın hâle gelmiş ve yerel türleri tehdit etmektedir. Yeni istilacı türlerin tespit oranı artmış; iklim değişikliği ve küreselleşme yayılım hızını artırmıştır.

Hedef 15.9 – Ekosistem ve Biyoçeşitliliğin Ulusal Politikalarla Entegrasyonu

Birçok ülke biyoçeşitliliği ulusal kalkınma planlarına entegre ettiğini beyan etse de uygulamada ciddi boşluklar bulunmaktadır. Finansal kaynak eksikliği, etkili izleme mekanizmalarının eksikliği ve yetersiz veri, bu alandaki ilerlemeyi sınırlamaktadır.

Kaynak: Sustainable Development Report 2024, Cambridge University Press & SDSN, 2024.

1. Üniversite Politikası, Stratejik Taahhütler ve Uygulamalar

İstanbul Medipol Üniversitesi, sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda doğal ekosistemlerin korunması, çevresel farkındalığın artırılması ve kaynakların verimli kullanılması amacıyla kapsamlı politikalar geliştirmektedir. Üniversite, özellikle SKA 15 “Karasal Yaşam” amacı çerçevesinde, kampüs genelinde yürütülen çevre yönetimi uygulamalarıyla ekolojik dengeyi korumayı ve çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda, başta **Sıfır Atık Projesi, Atık Yönetimi Politikası** olmak üzere çeşitli stratejik uygulamalar hayata geçirilmiştir.

Plastik atıkların azaltılması, geri dönüşüm süreçlerinin güçlendirilmesi, tehlikeli atıkların güvenli şekilde yönetilmesi ve paydaşlara yönelik çevre bilinci eğitimleri gibi çalışmalar; üniversitenin çevre dostu kampüs vizyonunu somut biçimde yansıtmaktadır. Tüm bu uygulamalar, İstanbul Medipol Üniversitesi'nin sürdürülebilirlik politikası, çevre yönetimi hedefleri ve toplumsal sorumluluk anlayışı doğrultusunda, çevreye duyarlı bir üniversite kültürünün yerleşmesine önemli katkılar sağlamaktadır.

1.1. Sıfır Atık Projesi ve Plastik Atıkların Azaltılmasına Yönelik Uygulamalar

İstanbul Medipol Üniversitesi, **Sıfır Atık Projesi** kapsamında kampüs genelinde plastik atıkların azaltılması ve geri dönüştürülmesine yönelik uygulamalar yürütmektedir. Üniversite, atıkların kaynağında ayrıştırılmasını sağlayarak 2024 yılı içinde **14.071 kg** plastik atığın geri dönüştürülmesini sağlamıştır.

Ayrıca, “Yeşil Kampüs” yaklaşımı doğrultusunda **tek kullanımlık plastiklerin kullanımının azaltılması** ve **geri dönüşüm bilincinin artırılmasına** yönelik etkinlikler düzenlenmektedir. Bu çalışmalar, üniversitenin sürdürülebilirlik politikası ve çevre yönetimi hedefleri kapsamında yürütülmektedir.

1.2. Tehlikeli Atık Yönetimi Politikası ve Uygulama Esasları

İstanbul Medipol Üniversitesi, tehlikeli atıkların çevreye ve insan sağlığına zarar vermesini önlemek amacıyla **“Atık Yönetimi Yönergesi Uygulama Esasları”** kapsamında tehlikeli atık yönetimi politikası yürütmektedir.

Tehlikeli atıklar kaynağında ayrıştırılmakta, güvenli şekilde geçici depolanmakta ve yalnızca lisanslı firmalar aracılığıyla taşınarak bertaraf edilmektedir.

1.3 Arazinin Sürdürülebilir Kullanımı, Korunması ve Restorasyonu

İstanbul Medipol Üniversitesi, sürdürülebilir kampüs yönetimi anlayışı çerçevesinde arazi kullanımında çevresel sürdürülebilirliği esas almaktadır. Üniversite, kampüs alanlarında yeşil alanların korunmasına, ekolojik dengeyi destekleyen peyzaj düzenlemelerine ve doğal kaynakların verimli kullanılmasına yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Bu kapsamda, Sürdürülebilir Kalkınma ve İkiz Dönüşüm Uygulama ve Araştırma Merkezi aracılığıyla çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda arazi kullanım politikaları desteklenmektedir.

2. Biyoçeşitlilik Çalışmaları ve Araştırmaları

İstanbul Medipol Üniversitesi, biyoçeşitliliğin korunması ve farkındalığın artırılması amacıyla çeşitli çalışmalar ve etkinlikler yürütmektedir. Üniversite, her yıl 22 Mayıs'ta Dünya Biyoçeşitlilik Günü kapsamında bilgilendirme ve farkındalık etkinlikleri düzenlemektedir. Ayrıca, denizlerimizin korunmasına yönelik çalışmalar ve müsilaj konusuna dikkat çeken bilgilendirici broşürler yayımlanmaktadır.

Üniversite, **Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA)** tarafından düzenlenen çevre, biyoçeşitlilik ve iklim değişikliği çalışma gruplarına katılım sağlayarak akademik düzeyde katkıda bulunmaktadır.

3. Operasyonel Önlemler ve Kaynak Yönetimi

3.1 Kampüste Sürdürülebilir Yiyecek ve Beslenme Farkındalığı

İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik programı kapsamında, çevresel sürdürülebilirlik hedeflerini destekleyen çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Üniversite, öğrenciler ve personel için düşük çevresel etki sağlayan beslenme modellerine dair bilgilendirme materyalleri sunmaktadır; bunlar arasında meyve, sebze ve tahıllara öncelik veren beslenme önerileri, kaynak verimliliği ve gıda israfının azaltılması konularında rehberlikler yer almaktadır.

Bununla birlikte sürdürülebilir beslenme farkındalığını artırmak amacıyla kampüs içinde çeşitli etkinlikler, seminerler ve eğitim materyalleri ile uygulamalı bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Bu çalışmalar, üniversitenin çevresel sürdürülebilirlik ve sağlıklı yaşam odaklı stratejileri kapsamında yürütülmektedir.

3.2 Plastik Atıkları Azaltmak İçin Eylem Planı

Üniversite, **“Sıfır Atık Projesi”** kapsamında kampüs genelinde plastik atıkların ayrıştırılması, geri dönüşüme yönlendirilmesi ve çevresel etkilerinin azaltılması uygulamalarını yürütmektedir.

2024 yılı verilerine göre kampüs bünyesinde 14.071 kg plastik atık geri dönüştürülmüştür.

Aynı dönemde yapılan geri dönüşüm faaliyetleri sayesinde toplam 28.010,25 kg sera gazı salınımı engellenmiş, 2.690 adet ağacın kesilmesi önlenmiştir.

Bu çalışmalar, kampüs topluluğu içinde tek kullanımlık plastiklerin kullanımını azaltmaya yönelik bilgilendirme ve eğitim materyalleri ile eşzamanlı yürütülmektedir.

4. Farkındalık, Eğitim ve Toplumsal Katkı Programları

Küçük Kahramanlar: Sanat, Bilim ve Tiyatroyla Güçlenen Yolcular Projesi

İstanbul Medipol Üniversitesi tarafından yürütülen **“Küçük Kahramanlar: Sanat, Bilim ve Tiyatroyla Güçlenen Yolcular”** projesi, Medipol Mega Üniversite Hastanesi Çocuk Hematoloji Bölümü’nde tedavi gören çocukların psikososyal iyilik hâlini desteklerken aynı zamanda çevre bilinci ve ekolojik farkındalık kazandırmayı hedeflemektedir.

Proje kapsamında çocuklara yönelik Picasso ile Duyguların Rengi, Çocuklar için Kolaj, Kutuplar, Ressam Robot, Hikâye Zamanı gibi sanat ve bilim atölyeleri düzenlenmiştir.

Projenin ilk aşamasında, Medipol Üniversitesi Meslek Yüksekokulu İç Mekan Tasarımı Programı gönüllü öğrencileri tarafından hazırlanan **“Ormanın Yankısı”** adlı tiyatro oyunu, 27 Mayıs 2024 tarihinde Medipol Mega Hastanesi Konferans Salonu’nda çocuk hastalar ve ailelerinin katılımıyla sahnelenmiştir.

Bu tiyatro gösterisiyle birlikte, orman ekosistemleri, doğal yaşam döngüsü ve çevresel sorunlara karşı duyarlılık eğlenceli ve interaktif bir dille çocuklara aktarılmıştır. Oyun sonrasında çocukların katılımıyla **ritim-dans etkinliği** ve **“boyama duvarı”** kolektif çalışması gerçekleştirilerek doğayla iş birliği, dayanışma ve üretkenlik temaları pekiştirilmiştir.

Bu proje, yalnızca tedavi sürecindeki çocuklara moral desteği sunmakla kalmayıp, SKA 15 Karasal Yaşam amacı doğrultusunda biyoçeşitlilik, ekosistemlerin korunması ve çevresel farkındalık konularının erken yaşta içselleştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Doğa İçin Tasarla: Kuş Evi ve Böcek Oteli Tasarımı

İstanbul Medipol Üniversitesi Meslek Yüksekokulu İç Mekan Tasarımı Programı tarafından düzenlenen **“Doğa İçin Tasarla: Kuş Evi ve Böcek Oteli Tasarımı”** etkinliği, karasal ekosistemlerin korunması ve biyolojik çeşitliliğin desteklenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yaban Hayatı Şefliği işbirliğiyle yürütülen bu etkinlikte öğrenciler, doğal yaşam alanı daralan kuşlar, tozlayıcı böcekler ve diğer küçük canlılar için sürdürülebilir barınma alanları tasarlamıştır.

Etkinlik kapsamında katılımcılar;

- Kuş evleri ve böcek otellerinin ekosistemdeki rolü,
- Doğal malzeme kullanımı ile çevre dostu tasarım,
- Şehirleşmenin biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkileri,

gibi konularda bilinçlendirilmiş; ardından kendi tasarımlarını uygulamaya dönüştürmüştür.

Bu faaliyet, SKA 15 Karasal Yaşam amacı doğrultusunda; doğal yaşam alanlarını desteklemekte, tozlayıcı türlerin korunmasına katkı sağlamakta ve genç bireylerde ekolojik farkındalık geliştirmektedir.

Ayrıca, öğrencilere çevreye duyarlı tasarım kültürü kazandırarak sürdürülebilir mimari ve doğa temelli çözümler geliştirme sürecine katkı sunmaktadır.

5. Dersler

FAKÜLTE / MYO	DERS ADI
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	Sürdürülebilir Tasarım
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Sürdürülebilirlik ve Yeşil Lojistik
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Küresel Çevre Siyaseti
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sürdürülebilir Kalkınma Uygulamaları
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Afet Hemşireliği
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Sürdürülebilir Kalkınma Uygulamaları
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Döngüsel Ekonomi
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	Yeşil Mutabakat, Sürdürülebilir Ticaret ve Türkiye'nin Entegrasyonu

KARASAL YAŞAM

 Medipol SURKAM

 @medipolunvsurkam

 surkam.medipol.edu.tr

 MEDİPOL
UNV-İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ